

education. *Journal of Hospitality, Leisure, Sport & Tourism Education*, 29, 100290. <https://doi.org/10.1016/j.jhlste.2020.100290>

2. Liulko, M. (2024). Innovatsiini interaktyvni tekhnolohii v protsesi vyvchennia inozemnykh mov [Innovative interactive technologies in the process of learning foreign languages]. *International Science Journal of Education & Linguistics*, 3, 42-51. <https://doi.org/10.46299/j.isjel.20240306.05>

Вишневська Марина Олександрівна

доцентка кафедри філології та перекладу

Київський національний університет технологій та дизайну (м. Київ)

ВПЛИВ АВТОНОМНОГО НАВЧАННЯ НА СУБ'ЄКТИВАЦІЮ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ-ЕКОНОМІСТІВ

У сучасному глобалізованому світі економіки різних країн тісно взаємодіють, що вимагає від майбутніх фахівців вміння ефективно комунікувати з міжнародними партнерами, вести переговори та працювати в умовах міжкультурного середовища. Знання іноземних мов, зокрема англійської, відкриває доступ до актуальної інформації, міжнародних кар'єрних можливостей та сприяє розвитку міжкультурної компетенції. Автономне навчання дозволяє студентам стати активними учасниками освітнього процесу, розвиваючи самостійність, ініціативність та відповідальність, що є необхідними для успішної професійної реалізації в умовах сучасного ринку праці. Дослідження впливу автономного навчання на суб'єктивацію іншомовної підготовки студентів-економістів допоможе підвищити ефективність вивчення та застосування іноземних мов у їхній професійній підготовці.

Автономне навчання визначають як підхід до навчання, при якому студент самостійно керує власним освітнім процесом, беручи на себе відповідальність за вибір цілей, методів, ресурсів та темпу навчання. Основна ідея полягає в тому, що учні або студенти стають активними учасниками процесу навчання, а не пасивними отримувачами знань.

Як зазначає О. Комар, автономне передбачає зміну акцентів у навчальному процесі з викладача на студента, що реалізує ідеї студентоцентризму. Студенти самостійно ухвалюють рішення щодо власного навчання, тоді як викладачі виступають у ролі фасилітаторів, консультантів та джерел знань, коли це

необхідно. Це дозволяє студентам формулювати цілі, планувати процес навчання, обирати ресурси та стратегії, а також оцінювати свій прогрес (Комар, 2021, 94). С. Ніколаєва, посилаючись на Н. Дмитренко, розглядає автономне навчання як вид навчання, де студент організовує особисте освітнє середовище та систематизує власний освітньо-науковий процес, що є необхідною складовою сучасної вищої освіти. Вона підкреслює важливість загальнодидактичних принципів для ефективного впровадження автономного навчання (Ніколаєва, 2021, 165). Н. Дмитренко, у свою чергу, акцентує на тому, що автономне навчання є внутрішньо мотивованим процесом, який передбачає постановку цілей, самоорганізацію, самоконтроль та самооцінку (Дмитренко, 2021, 45). Таким чином, автономне навчання виступає ключовим інструментом для розвитку самостійності, відповідальності та особистісного зростання студентів у сучасній освіті.

Під суб'єктивацією в освітньому процесі розуміють такий процес, за допомогою якого студент із пасивного об'єкта навчання перетворюється на активного суб'єкта, який самостійно керує власним навчанням, бере відповідальність за свій освітній розвиток і стає творцем знань. Це поняття підкреслює важливість особистісного підходу до навчання, де студент не просто сприймає інформацію, але й активно взаємодіє з нею, аналізує, трансформує та застосовує на практиці. Дослідниця Клеменчич, посилаючись на Альберта Бандура, розглядає суб'єктність як інтерактивний процес, де людина не є повністю автономною, але й не повністю залежною від зовнішніх обставин. Ключовим механізмом суб'єктності є віра у власну самоефективність—здатність впливати на події та досягати бажаних результатів. Ця віра формується через досвід успіху, порівняння з іншими, підтримку оточення та емоційний стан. (Клеменчич, 2015, 16)

Зв'язок між суб'єктністю студента та суб'єктивацією процесу навчання полягає в тому, що суб'єктність є основою для реалізації суб'єктивації. Коли студент вірить у свою самоефективність, він починає активно впливати на власний освітній процес, що є ключовим елементом суб'єктивації. Суб'єктність проявляється у здатності студента самостійно ставити цілі, обирати стратегії навчання, контролювати свій прогрес і оцінювати результати, що безпосередньо пов'язано з перетворенням його на активного учасника освітнього процесу. Таким

чином, суб'єктивація навчання стає можливою лише за умови розвитку суб'єктності студента, яка розширює його можливості впливати на власне навчання та формувати своє майбутнє.

Автономне навчання, в свою чергу, впливає на суб'єктивацію іншомовної підготовки студентів економічних спеціальностей, так як воно сприяє перетворенню студентів з пасивних об'єктів навчання на активних учасників освітнього процесу. По-перше, автономне навчання розвиває самостійність, ініціативність та відповідальність, оскільки студенти самостійно визначають цілі, обирають методи та оцінюють свої результати у вивченні іноземних мов. По-друге, автономне навчання формує індивідуальний стиль навчання та підвищує мотивацію, що є особливо важливим для майбутніх економістів, яким необхідно володіти іноземними мовами для міжнародної комунікації та професійного зростання. По-третє, використання сучасних технологій та ресурсів (наприклад, онлайн-платформ, мобільних додатків, спеціалізованих курсів) дозволяє студентам гнучко планувати навчання, що підсилює їхню суб'єктну позицію. Таким чином, автономне навчання стає потужним інструментом для суб'єктивації іншомовної підготовки та робить студентів-економістів активними творцями власного освітнього досвіду.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Bandura, A. (2001) 'Social cognitive theory: an agentic perspective', *Annual Review of Psychology* 52(1): 1–26.
2. Klemenčič, M. (2015). What is student agency? An ontological exploration in the context of research on student engagement. *Student engagement in Europe: Society, higher education and student governance*, 20(20), 11-29.
3. Дмітренко, Н. (2021). Методичні засади автономного навчання майбутніх учителів професійно орієнтованого англomовного спілкування. *Вісник київського національного лінгвістичного університету. Серія Педагогіка та Психологія*, 34, 41-47.
4. Комар, О. (2021). Мотивація студентів до автономного навчання у процесі вивчення перекладознавчих дисциплін. *Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету*, (3), 92–99. <https://doi.org/10.31499/2307-4906.3.2021.241671>
5. Ніколаєва, С. Ю. (2021). Принципи автономного навчання майбутніх докторів філософії в галузі освіти. *EDITORIAL BOARD*, 164.